

INFORMACJE URZĘDOWE

powiatu gnieźnieńskiego

Wychodzi w środy i w soboty. Abonament Urzędownika wynosi kwartalnie 3 zł., mies. 1 zł. z odnosh. do domu.

ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 8 groszy od wiersza mm. (5 cm.) Ogł. petyt. lub tabel. 12 gr.

Nr 38

Gniezno, dnia 8-go maja 1929 r.

Rok 78

Obwieszczenie.

Zgodnie z prośbą Polskiego Komitetu Pomocy Dzieciom, przedłożoną sprawozdaniem Komisarza Rządu m. st. Warszawy z dnia 7. II. 1929 r. Nr. OS. 68/29 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udzieliło pozwolenia wyżej wymienionemu Komitetowi na urządzenie „Tygodnia Dziecka” w czasie od 16-go do 23-go maja na całym obszarze Rzeczypospolitej oprócz Województwa Śląskiego, Lwowskiego, Tarnopolskiego i Stanisławowskiego. Sposób i warunki zbiórki określa właściwe wojewódzkie władze administracji ogólnej.

Uzyskane ze zbiórki fundusze przeznacza się na cele związane z działalnością rzezonego Komitetu. Zezwolenie zostało udzielone pod warunkiem, że wymieniony Komitet i osoby przez ten Komitet wydelegowane dla celów kwestarskich będą ściśle przestrzegały obowiązujących przepisów.

Gniezno, dnia 1. maja 1929 r.
Starosta powiatowy
(S ł a b y).

L. dz. 3667/29—VI.

Zatwierdzenie zastępcy przełożonego obszaru dworskiego Zakrzewo.

Na podstawie § 125 ordynacji wiejskiej z dnia 3. lipca 1891 r. zatwierdzam niniejszem p. Stefana Witkowskiego z Zakrzewa jako zastępcę przełożone-

go obszaru dworskiego Zakrzewa.

Zatwierdzenie na ten urząd p. Henryka Neymana równocześnie odwołuję.

Gniezno, dnia 26. kwietnia 1929 r.

Starosta powiatowy
(S ł a b y).

L. dz. 3143/29—VI.

Odebranie debitu.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927 r. o prawie prasowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 1. poz. 1.) odebrało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych debit pocztowy na terenie Rzeczypospolitej następującym czasopismem, wydawanym w języku ruskim

- 1) „Swit Motodi” wydawanem w „Winnipeg”
- 2) „Gart” „ w Charkowie
- 3) Nowa Generacja „ —
- 4) Drug Ditej „ —
- 5) Robotnicza Oświta „ w Charkowie
- 6) Radianskij Step „ w Melitopilu
- 7) Robotnicze-Sielańska Prawda wydawanem w Użgorodzie.

Ponadto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych odebrało debit broszurze p. t. „Wielkie rokowania Ukrainy” („Wielki rokowni Ukraini”) wydanej w Wiedniu także w języku ruskim.

Gniezno, dnia 29. kwietnia 1929 r.

Starosta powiatowy
(S ł a b y).

L. dz. 6107/29—I.

Dział nieurzędowy.

Gospodarstwo hodowlane na P. W. K.

Stadnina hr. Kwileckiego z wzorową stajnią. — Obora wielkopolska. — Chlewnie Lochowa. Leghorny. Wyandotty i Zielononóżki na b. W. K.

Do największych bezsprzecznie atrakcyjnych działań rolniczego P. W. K. zaliczyć należy w pierwszym rzędzie gospodarstwo hodowlane — imprezę niespotykaną dotychczas na żadnej z wystaw zagranicznych.

Inicjator tego gospodarstwa, dyrektor działu rolniczego P. W. K. p. dr. Konopiński miał na celu z jednej strony utrzymanie w jednakowym napięciu zainteresowania stale zmieniające się publiczności, dając jej przez 4½ miesiąca wystawę hodowlaną o miniaturze, z drugiej strony kierował się względami natury wydaktycznej, przagnął, aby liczne rzesze zwiedzających rolników miały możliwość zaznajomienia się z najnowszymi metodami wychowu oraz żywienia. W ten sposób przedstawione gospodarstwo hodowlane będzie nie tylko przegłędem ewent. rozrywką, jaką w mniejszym lub większym stopniu jest

każda wystawa hodowlana, lecz wypełni lukę trwałej celowości i stać się może podstawą i bodźcem do racjonalnej pracy w szeregu hodowców, przede wszystkim kresowych. Gospodarstwo hodowlane na P. W. K. składa się z 6 obiektów, z których każdy zasługuje na bliższe omówienie.

Stajnia.

Stajnię z 12 koni wystawia stadnina Dobrojewo Franciszka hr. Kwileckiego.

Budowa stajni oparta jest na najbardziej postępowych, a jednocześnie bynajmniej nie akademickich bliskich życia zasadach. Boksy o wymiarach 4×4×3 mają na celu dostarczenie czworonożnym lokatorom maximum powietrza i swobody w granicach kalkulacyjnie w budownictwie wiejskim możliwych.

Przed stajnią zobaczymy okólnik o powierzchni 40×40 mtr., pośrodku którego znajdować się będą kolisto ogrodzenia, umożliwiając koniom ruch koncentryczny, który jest konieczny dla prawidłowego rozwoju zwierzęcia.

Przed stajnią zasiane będą najbardziej pożyteczne dla koni mieszanki traw.

Wybór stadniny Dobrojewo jako eksponatu w gospodarstwie hodowlanym miało na celu propagowa-

nie rodzimego typu konia półkri arabskiej, zaszczonego na szlachetnym materiale wielkopolskim. Wytworzenie typu konia odpowiadającego warunkom remontowym, a jednocześnie zdolnego do wszelkiej pracy i najbardziej zbliżonego do nieistniejącego dziś typu tzw. „konja polskiego” jest zasadniczym celem stadniny w Dobrojewie.

Obora.

Na oborę w gospodarstwie hodowlanym składają się maj maj, Pawłowice, hr. Mielżyńskiej Niepruszewo, p. Medyńskiego oraz Pamiątkowa p. Koczorowskiej.

Zobaczymy w niej stadnika, 5 krów o przeciętnej mleczności 4500 ltr. przy 3,4% tłuszczu 12 sztuk młodych: z wszystko-czarnobiałej rasy nizinnej.

Wyżej wymienione okazy tak pod względem exterioru, jak pochodzenia i mleczności są tem, co można nazwać „idealną przeciętną” osiągniętą w naszych warunkach przy racjonalnej opiece i odpowiednim doborze materiału. Krowy są dojrzone elektryczną dojarką, który to system znajduje coraz liczniejszych zwolenników; umieszczona w oborze tabela pozwoli zwiedzającym zorientować się w kalkulacji doju mechanicznego.

Nad krowami urzemy tablice, określające normy żywienia w sposób dostępny także dla rolników bez teoretycznego przygotowania.

Przy oborze urządzona będzie rozlewnia i sprężadź mleka higienicznego.

Chlewnia.

W chlewni zobaczymy 45 sztuk świń rasy białej ostro-uczej o typie Yoreshira, hodowli p. Glockzina ze Strychowa.

Budowa chlewni uwzględniła w pierwszym rzędzie wymogi higieniczne i hodowlane, bez których racjonalna hodowla świń jest wogóle nie do pomyślenia. Jako tym najbardziej odpowiadającym warunkom klimatycznym w Polsce wybrano nieco zuodyfikowany typ chlewni Lochowa (podmurowania z cegiel, do wysokości 1,5 metr., pozostała część ścian z drzewa).

Zwiedzający będą mogli zapoznać się z całokształtem wychowu i tuczu trzody chlewnej gdyż zorganizowane będzie racjonalne żywienie macior hodowlanych, prosiąt oraz tuczników.

Kurniki.

Organizatorem nowoczesnych kurników w gospodarstwie hodowlanym jest wybitny specjalista w tej dziedzinie p. Dr. J. Szuman.

Urządzenie korytarza w kurniku umożliwi zapoznanie się publiczności ze sztucznym wylęgiem jaj, wychowem kurczątków bez kwoki, z gniazdam i zatraskowem, automatycznymi karmidełkami i t.p.

W kurnikach reprezentowane będą najwybitniejsze hodowle wielkopolskie, jak białe Leghorny hr. Czarneckiego z Raszew, białe Wyandotty p. Kościelskiej z Miłosławia oraz białe Zielononóżki p. Broeckerowej ze Strumian; poatem urzy publiczność stadko kaczek — białych Biegusów, przewyższających w nieśności kury.

Silos

Budowy silosu podjęła się firma „Silbet”. Silos o wysokości 5 metr., średnicy 3 metr. i pojemności 35 metr.³, odpowiada potrzebom gospodarstwa 20-hektarowego i będzie najlepszym argumentem, przemawiającym na rzecz propagandy tej ogólnie dziś na zachodzie stosowanej inowacji.

Zielona pasza będzie na oczach publiczności ładowana do silosów zapomocą siewczarki z wydmuchem, poczem po sfermentowaniu będzie spaszana na młajscu w oborze.

Gnojownia.

Gospodarstwo hodowlane byłoby niekompletne, nie przemawiałoby do przekonania zwiedzających rolników, gdyby nie urzeli wzorowo urządzonej gnojowni bez której niemożliwym dziś jest racjonalne gospodarstwo.

Gnojownia urządzają według metody prof. Dr. N. Głockzina z Poznania pp. Głockzin ze Strychowa, Koczorowska z Pamiątkowa, hr. Kwilecki z Dobrojewy, Medyński z Niepruszewa oraz hr. Mielżyński z Pawłowic.

Zasadą tej gnojowni jest gorąca fermentacja mierzwy, zapewniająca minimum straty związków azotowych oraz zachowanie ciał coloidalnych.

Tak się przedstawia całość gospodarstwa hodowlanego, dodam jeszcze, że podczas wystawy czynnym będą specyjaliści instruktorowie, którzy będą udzielać zwiedzającym, wyczerpujących informacji eo do każdego z wyżej wymienionych działków.

Można dziś mieć pewność, że tak celowe przedstawienie całokształtu praktycznych zagadnień hodowlanych przyniesie niewątpliwie poza dużą atrakcyjnością także znaczny pożytek na dalszą metę.

38 tysięcy ha. przypada do parcelacji w r. b. na terenie poznańskim i grudziądzkim

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13. lutego 1929 roku o ustaleniu planu parcelacyjnego na rok 1930 na okręg ziemski poznański i grudziądzki przypada do rozparcelowania razem 38.000 ha. W tem gruntów państwowych i Państwowego Banku Rolnego ma być rozparcelowanych 13.000 ha w okręgu poznańskim i 7.000 ha. w okręgu grudziądzkim. Na grunty prywatne wypada do rozparcelowania w poznańskim 10.000 ha. a w grudziądzkim 8.000 ha.

Wzrost produkcji cukru w Polsce

Na obszarze województwa pomorskiego istnieje 5 cukrowni, zatrudniających około 2000 ludzi i które przy przerobie 503.477 tonn buraków uzyskały 73.800 tonn cukru. Cyfry te przekroczyły poważnie ostatnie przewidywania na skutek lepszego niż w r. ub. zbioru buraków oraz wysokiej ich zawartości cukru. Istotnie podczas gdy obszar plantacji w woj. zachodnich wzrósł w bież. kampanji zaledwie o 8,8 procent to produkcja cukru wykazała wzrost o 19,8 procent. Zjawisko to jest zresztą powszechnem dla całej Polski. Produkcja całego kraju wyniesie ca 665.000 tonn wobec 504.000 w r. ub. co wykazuje wzrost z grą 30 procent.

Aczkolwiek wyniki te na pozór wskazywałyby na większe pozyje przemysłu cukrowniczego, to jednakże z drugiej strony na skutek takiego wzrostu produkcji, za którym nie może podożyć spożycie krajowe, zwiększył się eksport z 144.000 tonn do 265.000 tonn, co pociągnie za sobą zwiększenie strat z nim połączonych. Co do wysyłek eksportowych rozpoczął przemysł nasz cukrowniczy w szerokiej skali korzystać z Gdyni, jako portu eksportowego.

Dolęczasowe wysiłki były ograniczone jedynie, ze względu na nieprzystosowanie składów, do przechowywania cukru. Co do konjunktury na rynkach światowych, to wobec zniesienia ograniczeń produkcji na Kubie oraz ogólnego wzrostu produkcji światowej o ca 1.500.000 milj. tonn — utrzymuje się nadal tendencja słaba bez widoków polepszenia.

ŚWIĘTO PRACY — ZGODY — POKOJU.

Święto nadchodzi...

Wkraczący w miesiąc maj, — który na swym początku znamy się datą najbardziej radosnego dnia polskiego wspomnienia — a w dwa tygodnie później rozłączy się z nami nowym gloryjnym momentem...

To wspomnienie — to historyczny dzień Wielkiej Konstytucji, odrodzonego dzieła Narodu u schyłku niepodległościowej Państwa, świadczącego o tem, że żyje duch że czuwa mądra myśl polska — i że tylna należy przetrwać — aż do nowych świtów...

Konstytucja 3-go maja to był niejako testament polski, zasuważający się w mroki niewoli, w imię którego żyjąc, Polak śmiało mógł czekać przyszłości. Jej wskazania oparte na zgodzie wszystkich stanów, a mówiące o potrzebie pracy, o konieczności ofiary na rzecz Sprawy, o wymaganiach oświaty i nauki, o rozumnym przygotowaniu armji, o zadaniach społecznych, o akcji politycznej — obejmowały całość kształt problemów państwowych, stawały Polskę w szeregu państw nowożytych i otwierały horyzont na lepszą jasną dolę.

To wszystko razem można również zastosować do obecnej chwili, o dziejowym znaczeniu — do chwili, jaką przeżywamy w Polsce obecnie — w połowie bieżącego maja.

Będzie nią data otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej, dzieła powstałego w warunkach zgola odmiennych, a przecież nie pozbawionego analogii z każdym wielkim poczynaniem, o ile ono tkwi korzeniami w idei służenia Ojczyźnie, a ma na celu pomnożenia Dobra Narodowego.

Powszechna Wystawa Krajowa — to będzie tryumf pracy. Wszakże stanie się rewja dokonania polkich na wszystkich polach, we wszystkich dziedzinach z okresu pierwszego dziesięciolecia odzyskanej niepodległości. To nie jest mały. To znaczy: odbudowa życia gospodarczego; to znaczy stworzenie armji, administracji szkolnictwa, sądownictwa; to znaczy: organizacja samorządów i tysięcy instytucji o publicznej użyteczności, twórczość naukowa artystyczna, charytatywna i społeczna.

Jakże pospolitim jest w Polsce narzekanie na to, że „nie się nie robi”, że gdzieindziej jest lepiej, że znajdujemy się na szarym końcu w wysięgu narodów prawo do życia! Równie często mówi się o polskiej lekkości pojnowania obowiązków, o polskiej leniwości — i nie rzadko brak było argumentów rzeczowych ku przeciwstawieniu ich uzasadnionym okolicznościom. A przecież: nie ludzie leniwi, nie pasożyty,

nie lekkomyślni stworzyli cały ten ogrom pozytywnych walorów, jaki okaże Powszechna Wystawa Krajowa.

Musiał ciężko pracować górnik i hutnik polski — by Hała Ciężkiego Przemysłu mogła dać przekrój przemysłowego życia polski; musiał od świtu do zmierzchu orać, siał i zbierać polski rolnik — by mu przypadło miejsce tak poczesne w rozrachunku gospodarczym Europy rolniczej; musiał dzielny być nauczyciel i urzędnik polski — a dostojnie służyć sztuce — malarz, rzeźbiarz, literat, dziennikarz, — byśmy ogromny dział Wystawy ochrzcić mogli nazwą „Kultura, sztuka, wychowanie”.

Wskazanie Konstytucji 3-go maja: „pracujcie!” w całej pełni realizowane zostało przez pokolenie ludzi szczęśliwych, którym danem zostało wejść w świętychram Niepodległości.

Tradycja — z tych, które bolą — to przysłowiowy brak zgody w Polsce. W każdym pokoleniu odradzał się ów smok wawelski o tysięcznych głowach... To też moralny — (poza politycznym triumf Konstytucji) leży w tem, iż przyjęły ją, zatwierdziły — i umiływały wszystkie stany wraz z królewską na czele osobą. Podobnym aktem zgody, podobnym manifestem jedności całego Narodu jest powszechna Wystawa Krajowa. Budowali ją wszyscy: Prezydent Rzeczypospolitej — protektor, Rząd armja, przemysł, rolnictwo, kupiectwo, rzemiosło, artyści, prasa, robotnicy, emigranci — i nigdy nie zaznaczyła się różnica interesów ani różnica przekonań — wszyscy stanęli na jednym, wspólnym gruncie ojczyźnianej służby,

i to będzie tej Wystawy po wieki sukces moralny a trwały.

Wreszcie analogia ostatnia: Konstytucja ogłosiła hasło pokoju. Budowała na wierze, iż Polska wśród mocarstw godna jest miejsca swojego. Chciała przekonać, że agresja wszelka jest jej daleką, a słuszność — świętym fundamentem

Powszechna Wystawa Krajowa to manifest pokoju. Pewni swych praw, ufni w moc zwycięską Sprawiedliwości, spokojni o zapadły już wyrok Historji, możemy oddawać się twórczości i pracy — dla twórczości i pracy żądając nieodzownego warunku bytu, jakim jest pokój; przekuliśmy miecze na lemiesz i młoty — orząc i wykując Polskę jasny szlak przyszłości — w tem głębokim przeświadczeniu, że wielkość i świetność Rzeczypospolitej leży na drodze zmudnych trudów powszedniej pracy i w zgodnym wysiłku całego narodu. z P. W. K.

O g ł o s z e n i a .

Reperacje SAMOCHODÓW, TRAKTORÓW oraz wszelkich motorów spalinowych — szlifowanie cylindrów, wałków korbowych z 1/100 mm. dokładnością — wszelkie prace tokarskie, fryzarskie i cheblarskie — pod kierownictwem szcisle fachowych sil poleca

Fa Auto Tow. z ogr. por. Gniezno

biura 3 maja 57.

warsztaty Kilińskiego 4 tel. 248.

Reperacje traktorów i motorów wykonuje się również na miejscu postoju.

Stemple

wszelkiego rodzaju dostarcza po cenach fabrycznych

M. Cegielski,

Księgarnia

Witkowskiego

Ogłoszenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że wypuszczenie drobiu jak kur i innych zwierząt domowych w plantacje i ogrody miejskie jest surowo wzbronione i podlega wysokim karom policyjnym.

Przez cały letni czas wykłada się w plantacjach i ogrodach miejskich trzciznę, dla wytepienia szkodziaków.

Witkowo, dnia 4. maja 1929 r.
Magistrat miasta Witkowa.
(—) Neumann,
burmistrz.

Polecamy do siewu:

po wyjątkowo korzystnych cenach wszelkie koniczyny i trawy; marchew, buraki pastewne „Eckendorfskie żółte”, kukurydzę afrykańską i „Wczesną Bydgoską”, pszenicę latową, jęczmień, owies, groch, peluszkę, wykę, seradellę.

Kupujemy:

po najwyższych cenach dziennych zboża wszelkiego rodzaju i wszystkie inne ziemiopłody.

Dostarczamy:

na specjalnie dogodnych dla rolnictwa warunkach z naszego składu dopóki zapas starczy saletrę chilijską oraz norweską, siarczan amonu, azotniak wapienny i granulowany, superfosfat 18%, tomasynę, sól potasową kałuską, sole potasowe wysoko procentowe niemieckie, wapno nawozowe i budowlane.

Mamy stale na składzie:

otręby żytnie i pszenne, kuchenki siemienne, rzepakowe i słonecznikowe, płatki ziemniaczane, mąkę rybią, cement, papę, smołę, lepik, węgiel i drzewo opałowe.

ROLNIK W WITKOWIE

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z ogr. odpow.

Krochmalnia

w Trzemesznie
zakupuje każdą ilość
ziemniaków
fabrycznych
za regulacją gotówkową.
Telefon Nr. 3.

Drukarnia M. Cegielskiego

Tel. 16. w Witkowie Tel. 16.

wykonuje wszelkie prace drukarskie dla rolnictwa, przemysłu, handlu, urzędów, szkół oraz dla potrzeb prywatnych jak: listowniki, pocztówki, koperty, rachunki, bloki wszelkiego rodzaju, statuty i alisy dla towarzystw, księgi kontowe, formularze urzędowe i tabele, recepty, kwitarjusze, zaproszenia ślubne i inne, karty wizytowe, zaręczynowe, reklamowe i t. d.

po cenach konkurencyjnych.

Stow. Chr. Narod. Szk. Pow. Koło Gniezno.

Miesięczne zebranie Koła odbędzie się 12. b. r. o godz. 15. w hotelu Europejskim.

O liczny udział prosi

ZARZĄD.

Księgi Kontow

dla

kupiectwa i przemysłu

polecą w wielkim wyborze i po tanich cenach

M. Cegielski, Księgarnia Witkowska

Telefon № 16.

Telegramy narodowe (Tow. C.
telni Lud.)

po 50 gr.

polecą w dowolnym wyborze

M. Cegielski, Księgarnia Witkowska